

YGS Adaylarına;Oran ve Oranti, Yüzde, Faiz,

Hareket, Saat Problemleri [[tıklayınız](#)]

Kemal Türkeli tarafından yazıldı.

ÜSS-ÖYS-ÖSS-LYS SINAVLARINDA ÇIKMIS ORAN ORANTI SORULARI ve ÇÖZÜMLERİ 1966-1999 ([tıklayınız](#)) ve ([tıklayınız](#))

Başarı yayınlarının YGS düzeyindeki Matematik Test kitabının bir bölümü **Fırsat eşitliğine katkıda bulunmak**

n sitemde yayınlanmıştır.

Kitabın yazarları TahsinPelit,MehmetGürkan, AbdullahDemiralp, SeyfettinAydın, ErenGürkan

ici

ORAN VE ORANTI

5.1. ORAN VE ORANTI KAVRAMI

ORAN

$\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ birer oran ve $a \cdot d = b \cdot c$ ise, bu iki birlikte adır olmak koşulu ile a ve b , c ve d için, $a : b$ ye oran $\frac{a}{b}$ dir.

Örneğin, Ahmet'in 43 yaşın, Hasan'in 37 yaşın varsa, Ahmet'in parasının, Hasan'in parasına oranı, $\frac{43}{37}$ dir.

IKİ ORANIN EŞİTLİĞİ

$\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ birer oran ve $a \cdot d = b \cdot c$ ise, bu iki oranın birbirine eşittir. Buna göre,

$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Leftrightarrow a \cdot d = b \cdot c$ dir.

ORANTI

$\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ orantılı ise, $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ yarapıma orantılı, a, b, c ve d 'ye orantılı olarak denir.

$\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ constansla a ile d ye dayanır (yanı), b ve c ye de (çok) ortadır. Orantı tamamsa gide, bir orantı, dairen çarpımı, içten çarpımı yaşıltır.

1. ORNEK

$\frac{0,08}{0,004} = \frac{0,8}{x}$ orantısından x 'i bulunuz.

Cözüm: Orantı tamamsa,
 $0,08 : x = 0,8 : 0,004$ yani, Buradan,
 $x = \frac{0,08 \cdot 0,004}{0,8} = \frac{0,08 \cdot 0,004 \cdot 10^4}{0,8 \cdot 10^4} = \frac{0,8}{800} = \frac{1}{40} = 0,025$ bulunur.

5.2. ORANTI ÖZELLİKLERİ

- $k \neq 0$ için $\frac{a+k}{b+k} = \frac{a}{b}$ dir.
- $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ ise $a \cdot d = b \cdot c$ dir.
- $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ ise $\frac{a+b}{b+d} = \frac{a+c}{d+c}$ dir.
- $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ ise $\frac{a-b}{b-d} = \frac{c-d}{d-c}$ dir.
- $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ ise $\frac{a+b}{b+d} = \frac{c+d}{d+c}$ dir.
- $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ ise $\frac{a-b}{b-d} = \frac{c-d}{d-c}$ dir.
- $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ ise $\frac{a+b}{a-b} = \frac{c+d}{c-d}$ dir.
- $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ ise $\frac{m \cdot a + n \cdot b}{m \cdot a - n \cdot b} = \frac{m \cdot c + n \cdot d}{m \cdot c - n \cdot d}$ dir.
- $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ ise $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{a+c}{b+d}$ dir.

Bu özelliklerle ilgili aşağıdaki örnekler inceleyiniz.

2. ORNEK

a, b, pozitif sayılar ve $\frac{a+b}{b} = \frac{a}{b}$ olduğunu göre, $\frac{2a+3b}{5a-3b}$ orantı neye eşittir?

Cözüm: a, b pozitif sayılar ve $\frac{a+b}{b} = \frac{a}{b}$ olduğunu göre, $\frac{2a+3b}{5a-3b} = \frac{2 \cdot \frac{a+b}{b} + 3}{5 \cdot \frac{a+b}{b} - 3}$ olmalıdır. $\frac{2a+3b}{5a-3b} = \frac{2 \cdot 1 + 3}{5 \cdot 1 - 3} = \frac{5}{2}$ olmalıdır.

YGS_oran_oranti_Yuzde_Faiz_Hareket_Problemleri

Kemal Türkeli tarafından yazıldı.

81. OSS - MATEMATİK

1. ORNEK
 x, y pozitif tam sayılar ve $\frac{x}{1,4} = \frac{y}{0,7}$ dir.
 $20 < y < 35$ olduğuna göre, x ile y arasındaki en büyük ve en küçük değerler nedir?

Cözüm:
 $\frac{x}{1,4} = \frac{y}{0,7} \Rightarrow y = \frac{0,7x}{1,4} = \frac{x}{2}$ yazılır.
 $20 < y < 35$ eşitliğinde y yerine $\frac{x}{2}$ yazılır.
 $20 < \frac{x}{2} < 35 \Rightarrow 40 < x < 70$ bulunur.

$y = \frac{x}{2}$ ile $x = 2y$ dir. Başka bir söyleyişle x çift sayıdır. x çift sayı $40 < x < 70$ koşulunu sağlayan en büyük x tam sayısı 68, en küçük x tam sayısı 42 dir.

4. ORNEK
 $\frac{x}{y} = \frac{5}{6}$ ve $7x + 4y = 134$ ise x kaçır?

Cözüm:
 $\frac{x}{y} = \frac{5}{6} \Rightarrow y = \frac{6}{5}x$ dir.
 $\frac{6}{5}x = \frac{5}{6}x + 134 \Rightarrow 36x = 25x + 840 \Rightarrow x = 84$ bulunur.
 $y = \frac{6}{5}x = \frac{6}{5} \cdot 84 = 100,8$ bulunur.

5. DOĞRU ORANTILI ÇOKLUKLAR
a, b, c üçgenin iç açılarıdır ve a ile b'ye $\frac{a}{b}$ eşitliği (a/b) bir пропорцияdır. a ile c'ye $\frac{a}{c}$ eşitliği (a/c) bir пропорцияdır. a ile c'ye $\frac{a}{b}$ eşitliği (a/b) bir пропорцияdır.

a + b + c = 180°, $a = p$, $b = q$, $c = r$ olsun. $\frac{a}{b} = \frac{p}{q}$ olur. $\frac{a}{c} = \frac{p}{r}$ olur. $\frac{a}{b} = \frac{p}{q} \Rightarrow p \cdot q = a \cdot b$. $\frac{a}{c} = \frac{p}{r} \Rightarrow p \cdot r = a \cdot c$. $p \cdot q = a \cdot b$ ve $p \cdot r = a \cdot c$ denince $q \cdot r = b \cdot c$ olur.

5. ÖRNEK
 x ve y gerçel sayıları doğrudan orantılıdır. $x = 7$ için $y = 9$ olduğuna göre, $x = 5$ için y kaçır?

Cözüm:
 $x = 7$ için $y = 9$ olduğuna göre, $x = 5$ için $y = 6$ olur.

5.3. TERS ORANTILI COKLUKLAR
a, b, c üçgenin iç açılarıdır ve a ile b'ye $\frac{a}{b}$ eşitliği (a/b) bir пропорцияdır. a ile c'ye $\frac{a}{c}$ eşitliği (a/c) bir пропорцияdır. a ile c'ye $\frac{a}{b}$ eşitliği (a/b) bir пропорцияdır.

a + b + c = 180°, $a = p$, $b = q$, $c = r$ olsun. $\frac{a}{b} = \frac{p}{q}$ olur. $\frac{a}{c} = \frac{p}{r}$ olur. $\frac{a}{b} = \frac{p}{q} \Rightarrow p \cdot q = a \cdot b$. $\frac{a}{c} = \frac{p}{r} \Rightarrow p \cdot r = a \cdot c$. $p \cdot q = a \cdot b$ ve $p \cdot r = a \cdot c$ denince $q \cdot r = b \cdot c$ olur.

5. ÖRNEK
 x ve y ters orantılıdır. $x = 8$ için $y = 5$ olduğuna göre, $y = 4$ için x kaçır?

Cözüm:
 $x = 8$ için $y = 5$ olduğuna göre, $y = 4$ için $x = 10$ olur.

5.4. ORAN VE ORANTI
x ile y, ten orantılı işi söylemek gide, x sabit işi söylemek istenir. $x = 8$ ve $y = 5$ yazılır.

Bu ifadeye $x = 8$ ve $y = 5$ için, $8 : 5 = k \rightarrow k = 40$ bulunur. Buna göre, $x : y = k \rightarrow x : y = 40$ olur.

$x : y = 40$ eşitliğinden $y = 4$ konulur,

$x : 4 = 40 \rightarrow x = 160$ bulunur.

5. ORNEK
 x ile y ten orantılıdır. $x = 10$ için $y = 8$ olduğuna göre, $y = 6$ için x kaçır?

Cözüm:
 $x = 10$ için $y = 8$ olduğuna göre, $x = 6$ için $y = 4$ olur.

5.5. ORTA ORANTILI OLASILIK (GEOMETRİK ORT ALAMA)
a, b, c pozitif sayılar ve $\frac{a}{b} = \frac{c}{a}$ ise $a^2 = b \cdot c$ dir. $a = m\sqrt{b \cdot c}$ dir. a sayısına, b ile c'ye orta orantılı (geometrik ortalaması) denir.

9. ORNEK
4 ve 9 ile orta orantılı sayı x ise,
 $\frac{x}{4} = \frac{9}{9} \Rightarrow x^2 = 4 \cdot 9 \Rightarrow x = \sqrt{4 \cdot 9} = 6$ dir.

5.6. BİLEŞİK ORANTI
İkiden fazla enin eşitlikler, bileşik orantı denir. Örneğin, a, b, c 'nin $2ye$ omni, b 'nın $3'e$ omni, c 'nın $5'e$ omni olduğunu söyleyelim,

$\frac{a}{2} = \frac{b}{3} = \frac{c}{5}$ bileşik orantısı elde edilir.

Bu durumda a, b, c sayları, ser 2, 3, 5 ile ilişkilendirilir.

$\frac{a}{2} = \frac{b}{3} = \frac{c}{5} \Rightarrow a = \frac{2}{5}b = \frac{3}{5}c$ olur.

10. ÖRNEK
Bir ABC üçgeninin iç açıları x, y, z olsun. $x : y : z = 3 : 4 : 5$ olsun. $x + y + z = 180$ olduğundan, x, y, z toplamı 180'dır.

$\frac{x}{3} = \frac{y}{4} = \frac{z}{5} \Rightarrow \frac{x+y+z}{3+4+5} = \frac{180}{12} = 15$ olur.

COZMULU TEST SORULARI - I
(Oncekendirin çözümleri)

1. x ile y doğru orantılıdır. $x = 7$ iken $y = 21$ ise $x = ?$ iken y aşağıdakilerden hangisi eşittir?
A) 6 B) 5 C) 4
D) 3 E) 18

2. x ile y ten orantılıdır. $x = 10$ iken $y = 3$ ise $x = ?$ iken y aşağıdakilerden hangisi eşittir?
A) 50/3 B) 6 C) 15
D) 3/2 E) 18

3. $\frac{3}{2m} = \frac{4}{3n} = \frac{7}{10k}$ olduğuna göre, $m : n : k$ ifadesi, aşağıdakilerden hangisi eşittir?
A) 6:12:7 B) 45:40:21
C) 3:4:7 D) 15:20:14
E) 2:3:10

4. 10 litre, 6 günde 240 metre battaniye dokurur. 336 metre battaniye, 11 günde kaç litre dokurur?
A) 12 B) 27 C) 9
D) 8 E) 16

5. m, n ve p pozitif sayıları arasında 2, 3 ve 5 ile orantılıdır. m ile n'ün çarpımı 54 olduğuna göre p ile n'ün farklı kaçtır?

YGS_oran_oranti_Yuzde_Faiz_Hareket_Problemleri

Kemal Türkeli tarafından yazıldı.

88	OBŞU - MATEMATİK
<p>İnca 80 litre satalmış感慨了. 80 litrede % 10 indirim yapılırsa, satacak indirimde $\frac{80}{10} = 8$ litre olur.</p>	<p>Buna göre, $n < 100$ ile, F ile A arasındaki bağıntı $n = 100 - A$ dir.</p>
<p>İLK ORNEK</p> <p>İlk 100 litre olsun, bu tari n de telat yapılan indirimde sonuc $80 = \frac{n}{10} - 8$ litre yaşar.</p> <p>Cümleye 36000 litre, bu ifadesin $\frac{72}{100}$ tür. Bunu, gerekleme $36000 = \frac{72}{100} \cdot n$ olur.</p>	<p>KARİŞİM PROBLEMLERİ</p> <p>Karışım problemleri, genel olarak ilk türdeki karışım, birey içinde problemleri gibi çözümde kullanılır.</p> <p>20. ORNEK</p> <p>Karışımın لوگونا 150 gr olan gümüş ile 150 gr olan tuz karıştırılmış $0,80$ yüzdesi kapaklı karışım elde ediliyor. Karışımın tuz含量이 0,750, tuzun yüzdesi ise 0,80 ise, 70 gr tuzunun kaç gramı kazandırır?</p> <p>Cümle:</p> <p>Aynı 150 gr gümüş cantidada x gr tuz, $150 - x$ gr tuz ile $0,80$ yüzdesi tuzlu karışım elde ediliyor. $150 - x$ gr tuz ve bu tuzda $0,90 \cdot (150 - x)$ gr tuz var. $0,90 \cdot (150 - x) = 0,750 \cdot 150$ denklemi yazdırıktan sonra $x = 100$ bulunur. $0,750 \cdot x + 0,90 \cdot (150 - x) = 0,80 \cdot 150$ derken de bulabiliriz. Buradan $x = 40$ bulunur.</p>
<p>11. ORNEK</p> <p>% 6 farksız hale getirilen biri a nasipesi, biri y rümda farksız hali ile birlikte 4770 lire oluyor. Bu nasipin kaçı faredir?</p> <p>Cümle:</p> <p>Anasipen $\frac{106}{100} \times 106 = 4770$ lire olduğunu buluyor, $4770 - 106 = 4660$ liradır.</p>	<p>21. ORNEK</p> <p>$\frac{60}{100}$ akrol 12 litre kolojenin akrol devesi $\frac{40}{100}$ de jajumek için bu kolojeni kaç litre su bastırılmalıdır?</p> <p>Cümle:</p> <p>$60 \cdot \frac{12}{100}$ akrol 12 litre kolojen, $12 \cdot \frac{10}{100}$ litre su ile akrol vertexe bozukuya, devesenin $\frac{40}{100}$ de jajumek için kolojenin kalanı olası SU miktarının eşitlenilmesi, $12 \cdot \frac{10}{100} = (12 \cdot x) \cdot \frac{40}{100}$, 40 denklemi yazdırıktan sonra $x = 6$ bulunur.</p>
<p>19. ORNEK</p> <p>$y = \frac{A-100}{100}$ formülünden, $s \leq 100$ oldğunda günde, fai s tane aranıncaki bağıntı nedir?</p> <p>Cümle:</p> <p>$y = \frac{A-n-1}{100} = n + 1 - \frac{100-y}{100} = dır.$</p> <p>$n \leq 100 \Rightarrow \frac{100-y}{100} \leq 100 \Rightarrow$</p> <p>$\Rightarrow F < A \leq \text{olar.}$</p>	<p>22. ORNEK</p> <p>Tut $\text{Cesn} = 18$ olan kişi bir etigini, 10 gr etin $\frac{10}{18}$ tane etin ve 10 gr etin $\frac{10}{18}$ tane bir kişi bir eti indiriyor. Yeni etiginin tut Cesn içinde kaç olur?</p> <p>Cümle:</p> <p>Tut $\text{Cesn} = 18$ olan kişi 10 gr etin $\frac{10}{18}$ tane etin, 10 gr etin $\frac{10}{18}$ tane bir kişi bir eti indiriyor. Yeni etiginin tut Cesn içinde kaç olur?</p>

YGS_oran_oranti_Yuzde_Faiz_Hareket_Problemleri

Kemal Türkeli tarafından yazıldı.

57 055 - MATEMATİK

sun. Buna göre, $S_1 = 6\pi$ eşitliğinde yarılır. Bu
eşitliğinden $\pi = \frac{6}{S_1} = \frac{6}{100\pi} = \frac{6}{100}$ olur.
Oylayıcı bu mal $\pi = 20$ kâğıt kullanacaktır.

2. Yant A dir.

Maç oynayan iki takımın toplam kazançları toplam
her malin sahip oyndayan yaklaşık 10 lire
lik istatistik, 12,5 lira, 8 lira, 6 lira dosyası
olacaktır. Bu da 30 lira olur. Oylayıcı bu oyndayan 12
% = 8 lira, 20% = 16 lira. Oylayıcı malin sahip
fırsatın 8 lire ile.

$m = \frac{10}{20} = 10$ eşitliğinden $m = 50$
buluruz.

3. Yant A dir.

Yukandalı şartın neye deneyebilir. Şemaya göre,
 $x = 5 + \frac{15}{12} = \frac{15}{12} = 15$
 $x = 21 \frac{1}{11}$ olur.

Buna göre istenilen konum, $15 \frac{1}{11}$ daikika
geçer olabilir.

4. Yant C dir.

Malın mal oyndayı 100 lire olur. Bu mal
40 kâğıt kullanır. 100 lirede 100 lire olur.
100 lirede 40 kâğıt kullanır. 100 lirede 50 kâğıt kullanır, yani
param istenildi.

$140 = \frac{50}{40} = 42$ kâğıt, $140 = 42 \times 98$ lire
olup, oylayıcı bu kâğıt kullanır, 100
lireye mal olası bir mal, 98 lireye satılmış
olur. Buna göre, % 2 satır edilir.

5. Yant E dir.

Küçük kapılı x lira ile büyük kapılı 2x lira
olur. $F = \frac{A \cdot x \cdot 2x}{x^2} = 2A$ formülünden
buluruz.

$2 \cdot \frac{12 \cdot 16}{16} = \frac{x^2 \cdot 2 \cdot 2}{x^2} = 7500$

denklemi kurulur. Bu denklemin çözümle
kızı $x = 30000$ buluruz.

6. Yant C dir.

A ve B arasındaki mesafe, y cm olasın. Has
toprakta A'dan B'e giden A-B yolunun B-K
mesafesi, $\frac{20}{25}$ cm, $\frac{8}{5}$ cm veya $\frac{32}{20}$ cm gibi.
45 birim, $\frac{36}{20}$ cm dekâmde yarılır. Buna göre,
 $\frac{x}{20} = \frac{36}{20}$ denklemi yazılır. Bundan
 $x = 36$ buluruz.

7. Yant B dir.

$\frac{24}{24} = \frac{24}{16}$ ve $\frac{16}{16}$ 'lık tırnak mezarları S_1 kg
kamıştırmalıkları, yani kamıştan tozun
 $\frac{24}{24} = \frac{24}{16} = 20$ olur. Yeni kamış
toprakla kamıştırmalıkları S_2 kg oluyorsa,
 $x = \frac{20}{16} = \frac{20}{16}$ denklemi kurulur. Kullanı
 $x = 2,5$ buluruz.

8. Yant E dir.

$\frac{25}{25}$ denklemi yazılırken A'ın (arpaçanı),
 $\frac{14}{14}$ denklemi yazılırken A'ın fare getirgeçindeğinden,
naya $100 = A$ lire faire getirgeçindeğinden,

$F = \frac{1200}{1200}$ formülünden $t = 28$,

$F = \frac{1200}{1200} = 1$ kâğıtensusa,
 $\frac{14}{14} = A = \frac{1200}{1200} = n = 6$ ay buluruz.

9. Yant C dir.

Kâğıtkaç adı ayırtılığa x litre olus. Her

YGS_oran_oranti_Yuzde_Faiz_Hareket_Problemler

Kemal Türkeli tarafından yazıldı.

~~SBS Adayı İlköğretim(8,7 veya 6.sınıf) öğrencilerine~~

Evinizde uygun fiyata bire-bir veya grup MATEMATİK, Geometri, AnalitikGeometri, Fizik

ZİK

(

SBS:Fen ve Teknoloji

)

derslerinin TEST Sorularını

PRATİK Çözme METODUMU + öğrenemediğiniz eksik konularınızı

yılların tecrübesi ile temelinizi kuvvetlendirerek kolayca öğretir sınavı kazandırırırmı.

Matematik veya Fizik Testleri için Pratik Test çözme yöntemleri geliştirme uzmanı Matematik Öğretmeni KEMAL Türkeli'den

bire-bir veya grup evinizde uygun fiyata özel ders almak için ; Cep [tel : 0 536 . 511 84 00](#)

, Ev tel:0212442 30 40(İstanbul/Bahçelievler), Kemal Türkeli'den ders almak için [[tıklayınız](#)]

YGS Adayları ; Oranti bölümünü ücretsiz okudunuz. Site ziyaretçisi

öğrencilerden sitemi yaşıatıp geliştirebilmem için PTT ile Posta Çeki

Hesabımı en az **1TL** bağısta bulunmalarını bekliyorum.

Bilgi veya Diğer para yollama yöntemlerini okumak için [[tıklayınız](#)]

YGS_oran_oranti_Yuzde_Faiz_Hareket_Problemleri

Kemal Türkeli tarafından yazıldı.

Bölümün sayfaları tamamlandıktan sonra eklenecektir

